

PORNAISTENNIEMI

36. KAUPUNGINOSA VIIKKI, VIKINRANTA

PUISTO, LUONNONSUOJELU-, VESI- JA KATUALUEET

27. KAUPUNGINOSA VANHAKAUPUNKI

VESIALUE

KAUPUNGINOSAN RAJA

ASEMAKAAVAN JA ASEMAKAAVAN MUUTOKSEN SELOSTUS

ASEMAKAAVAN JA ASEMAKAAVAN MUUTOKSEN SELOSTUS
ASEMAKAAVA- JA ASEMAKAAVAN MUUTOSKARTTA NRO 12160
PÄIVÄTTY 30.10.2012

Asemakaava koskee:

Helsingin kaupungin
36. kaupunginosan (Viikki, Viikinranta)
puisto-, luonnonsuojelu-, vesi- ja katualueita

Asemakaavan muutos koskee:

27. kaupunginosan (Vanhakaupunki)
vesialuetta ja
kaupunginosan rajaa

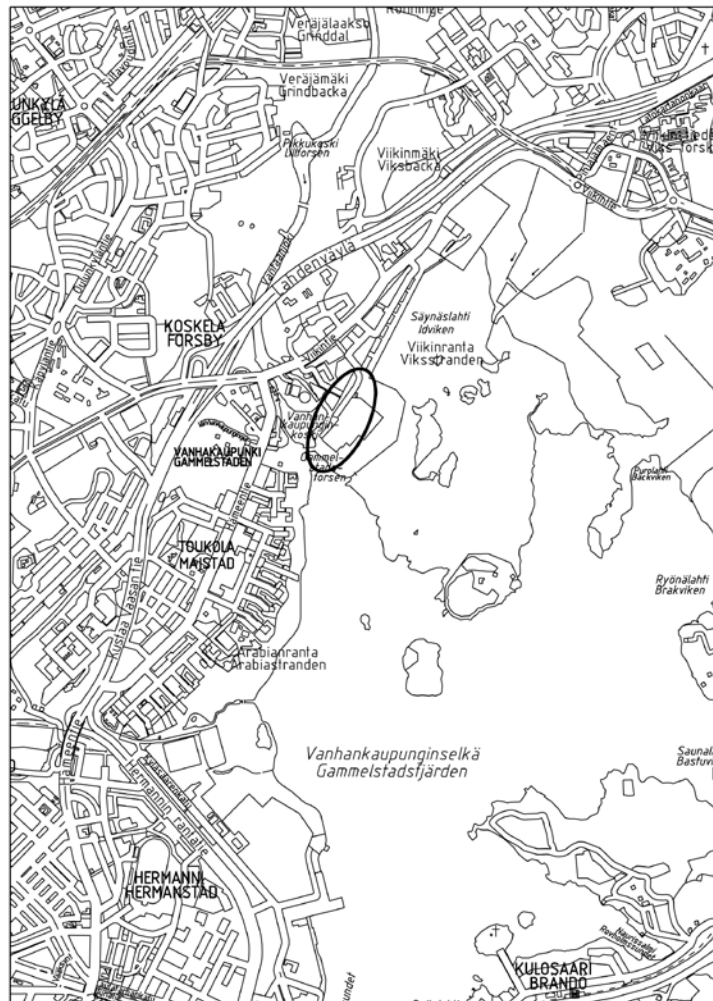
Kaavan nimi: Pornaistenniemi
Hankenumero: 1721_1
HEL 2011-005945

Laatija:
Helsingin kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosasto

Vireilletulosta ilmoittaminen: 26.4.2012
Kaupunkisuunnittelulautakunta: 30.10.2012
Nähtävilläolo (MRL 65 §): 30.11.2012–4.1.2013
Kaupunkisuunnitteluvirasto: muutettu 26.2.2014
Hyväksyminen: kaupunginvaltuusto
Voimaantulo:

Alueen sijainti:

Alue sijaitsee Viikin ja Vanhankaupungin kaupunginosien rajalla ja rajautuu Vanhankaupunginselkään ja Vanhankaupunginkosken suuntaan. Katarina Saksilaisen katu päättyy alueelle.

LIITTEET

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
Seurantalomake
Ilmakuva
Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen pienennös
Havainnekuva
Ote maakuntakaavasta
Ote 2. vaihemaakuntakaavasta
Ote Yleiskaava 2002:sta
Ote ajantasa-asemakaavasta
Vesihuoltokartta
Energiahuolto- ja tietoliikennekartta
Maaperäkartta
Helsingin kaupungin luontotietojärjestelmän arvokkaat kohteet: linnustollisesti arvokkaat kohteet 146/99, 147/99, 151/99; Matelija- ja sammakkoeläinkohde 15/07; kääpä- ja orvakkakohde Pornaistenniemi. Vanhankaupunginlahden lintuvesi -Natura 2000 -kohteen rajaus.

LUETTELO MUUSTA KAAVAA KOSKEVASTA MATERIAALISTA

Pornaistenniemen käävät ja orvakat sekä niiden suojeluarvo, (Ymk, 2006)

Vanhankaupunginlahden lintuvesi -Natura 2000 -alueen hoito- ja käyttösuunnitelma, (Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen julkaisuja 5/2006)

Helsingin täyttömaa-alueet. Kartoitus ja ympäristövaikutusten esiselvitys, (Ymk, 2001)

Helsingin täyttömaiden taustapitoisuudet, (GTK, 2010)

1 TIIVISTELMÄ

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen sisältö

Asemakaava ja asemakaavan muutos mahdollistavat nykyisen puistoalueen kunnostuksen, koira-aitauksen rakentamisen ja virkistysaluekonaisuutta palvelevan pysäköintialueen rakentamisen.

Asemakaavan ja asemakaavan muutoksen valmistelun vaiheet

Kaavoitustyö on käynnistetty kaupunkisuunnitteluviraston aloitteesta.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty liitteenä olevan osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä asemakaava- ja asemakaavan muutosluonnos on pidetty nähtävänä kaupunkisuunnitteluvirastossa, kaupungintalolla, Viikin kirjastossa ja kaupunkisuunnitteluviraston internetsivuilla. Muutosluonnoksesta on jätetty kuusi mielipidettä (yhdessä 17 allekirjoittajaa), jotka on otettu kaavoitustyössä huomioon asemakaavan tavoitteiden mukaisesti.

Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus on ollut julkisesti nähtävillä ja siitä on saatu lausunnot. Muistutuksia ei esitetty.

Ehdotukseen on lausuntojen johdosta tehty tarkistuksia, jotka ilmenevät yksityiskohtaisesti selostuksen luvusta 6 Suunnittelun vaihet.

2 LÄHTÖKOHDAT

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Asemakaavaa ja kaavan muutosta koskee kaksi erityistavoitetta:

- on varattava riittävät alueet jalankulun ja pyöräilyn verkostojen varten sekä edistettävä verkostojen jatkuvuutta, turvallisuutta ja laatua.
- on otettava huomioon ekologisesti tai virkistyskäytön kannalta merkittävät ja yhtenäiset luonnonalueet. Alueiden käyttöä on ohjattava siten, ettei näitä aluekokonaisuuksia tarpeettomasti pilkota.

Näistä kaavan valmistelussa on erityisesti painotettu jalankulun ja pyöräilyn verkostojen jatkuvuutta. Asemakaava ja asemakaavan muutos on valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukainen.

Maakuntakaava

Ympäristöministeriön 8.11.2006 vahvistamassa Uudenmaan maakuntakaavassa suunnittelualue on virkistysaluetta.

Maakuntavaltuuston 20.3.2013 hyväksymässä Uudenmaan 2. vaihe-maakuntakaavassa ei ole suunnittelualuetta koskevia merkintöjä. Alueen välittömässä läheisyydessä on valtakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristön vaalimisen kannalta merkittävä kohde (RKY) Helsingin Vanhakaupunki.

Yleiskaava

Helsingin yleiskaava 2002:ssa (kaupunginvaltuusto 26.11.2003, tullut kaava-alueella voimaan 23.12.2004) Pornaistenniemi on virkistysaluetta. Osa virkistysalueesta on kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittävää aluetta, jota tulee kehittää siten, että sen arvot ja ominaisuudet säilyvät. Alue kuuluu Helsingin puistona kehitettävään virkistysaluekokonaisuuteen. Nyt laadittu asemakaava ja asemakaavan muutos on yleiskaavan mukainen.

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti 7.2.2012 merkitä tiedoksi Helsingin puiston yleissuunnitelmaraportin ja hyväksyä Helsingin puiston yleissuunnitelman periaatteet tulevien asemakaavojen sekä alueen muun jatkosuunnittelun ja toteutuksen lähtökohdaksi. Pornaistenniemeä koskee periaate Helsingin puiston ulkoilu- ja pyöräilyreittien kattavuuden ja sujuvuuden turvaamisesta. Vanhankaupunginselkää kiertävä reitti on Helsingin puiston kokonaisuuden kannalta tärkeä runkoreitti.

Asemakaavat

Lähes koko alue on asemakaavoittamatonta. Pieneltä osin alueella on voimassa asemakaava nro 10240 (vahvistunut 28.1.1998), jossa alue on osoitettu vesialueeksi.

Rakennusjärjestys

Helsingin kaupungin rakennusjärjestys on hyväksytty 22.9.2010.

Kiinteistörekisteri

Alue on merkitty Helsingin kaupungin ylläpitämään kiinteistörekisteriin.

Pohjakartta

Helsingin kaupungin kiinteistöviraston kaupunkimittausosasto on laatinut pohjakartan, joka on tarkistettu 18.9.2012.

Maanomistus

Helsingin kaupunki omistaa suunnittelualueen.

Alueen yleiskuvaus

Suunnittelualueeseen kuuluu Pornaistenniemen länsi- ja luoteisosa, jotka ovat osa Vantaanjoen suun merkittävää virkistysaluevyöhykettä. Alueeseen kuuluu puistomaista ranta-aluetta, pysäköintikäytössä olevaa aluetta, nurmikenttää ja metsäinen kalliokumpare. Luoteisreunaa pitkin kulkee tärkeä kävely- ja pyöräilyreitti, joka jatkuu Matinsillalta kohti Viikkiä.

Rakennettu ympäristö

Pornaistenniemi sijaitsee Viikinrannan asuinalueen eteläpuolella. Kaava-alueen eteläreunalla on kaksi pientä puurakenteista venevajaa. Muilta osin alue on rakentamaton. Alue rajautuu Vanhankaupunginkosken suvannon kulttuurihistoriallisesti arvokkaaseen miljööseen.

Luonnonympäristö

Alueen lounaisreunan metsäinen kalliokumpare ja matala ranta-alue ovat lähes luonnontilaisia. Helsingin ympäristökeskuksen luontotietojärjestelmässä rantaa ja vanhan puhdistamon laskuojaa seuraileva lehto on yksi Helsingin arvokkaista linnustokohteista (arvoluokka I). Tämä osittain kaava-alueelle sijoittuva Pornaistenniemen tervaleppälehto sisältyy Helsingin luonnonsuojeluohjelmassa 2008–2017 rauhoitettavaksi esitettäviin kohteisiin. Alue on arvokas myös kääpä- ja orvakkalajiston kannalta. Pornaistenniemi on osa Viikin laajaa erityisen arvokasta matelija- ja sammakkoeläinkohdetta (arvoluokka I). Kaava-alue liittyy lounaiskulmassaan Vanhankaupunginlahden pääruovikon arvokkaaseen lintukohteeseen (arvoluokka I) ja koillisessa Vanhan puhdistamon laskuojan alueeseen (arvoluokka II). Luonnonsuojelualueen reunassa ja tervaleppälehdossa kulkee luontopolku.

Suojelukohteet

Alueen läheisyydessä idän ja kaakon suunnalla on Viikki-Vanhankaupunginlahden Natura 2000- ja luonnonsuojelualue. Pornaistenniemen tervaleppälehto, joka sijoittuu osittain kaava-alueelle, sisältyy Helsingin luonnonsuojeluohjelmassa 2008–2017 (Ympäristökeskus 2008) rauhoitettavaksi esitettäviin kohteisiin.

Yhdyskuntatekninen huolto

Kaava-alue on yhdyskuntateknisen huollon verkoston piirissä. Alueella sijaitsee tärkeä 110kV:n maakaapeli, 20kV:n maakaapeliyhteys sekä vesihuoltoverkoston osia.

Maaperä

Vanhankaupunginkosken suvannon rannassa ja Matinsillan etäpuolella mäellä on kitkamaata ja avokalliopaljastumia. Vanhankaupunginlahden puoleinen matala ranta-alue on savikkoa, Pornaistenniemen sisemmät osat taas saven päällistä täytemaata.

Maaperän rakennettavuus ja puhtaus

Pornaistenniemessä on noin seitsemän hehtaarin laajuinen täyttömaa-alue, jossa saven päällä olevan täytön paksuus on noin yhdestä kolmeen metriin. Tämän entisen kenttäalueen lounaisosa kuuluu asema-kaava-alueeseen. Kenttä toimi veneiden talvisäilytysalueena 1990-luvun loppupuolelle. Talvisäilytyksen jälkeen alue on siivottu ja sen maaperää on tutkittu. Alueella ei veneiden talvisäilytyksen lopettamisen jälkeen todettu maaperän pilaantumista. Sittenkin kentällä välivaras-toitiin puhtaita pintamaita Viikin rakentamisen aikana 2000-luvun alkupuolella. Toiminnan ei epäillä aiheuttaneen maaperän pilaantumista.

3

TAVOITTEET

Tavoitteena on parantaa Pornaistenniemen virkistysarvoa siten, että merkittävät luontoarvot säilyvät. Uudet reitit ja pysäköintialue liitetään luontopolkuun ja lintutornille johtaviin reitteihin. Virkistyskäytön kehittäminen Pornaistenniemellä vähentää osaltaan Natura-alueelle kohdistuvaa ulkoilupainetta ja reittien kulumista. Helsingipuiston yleissuunnitelman osa-alueittaisten kehittämisperiaatteiden mukaisesti aluetta kehitetään osana Helsingipuiston solmukohtaa, jossa tärkeät virkistysreitit kohtaavat. Riittävät pysäköintialueet sekä pyöräily- ja kävelyreittien jatkuvuus alueella ja sen ulkopuolelle turvataan. Pornaistenniemen kautta

kulkevan Vanhankaupunginselän kierroksen on kokonaisuudessaan tavoitteena vahvistua yhtenäisenä hahmottuvaksi virkistysreitiksi.

4

ASEMAKAAVAN KUVAUS

Asemakaava ja asemakaavan muutos mahdollistavat nykyisen puistoalueen kunnostuksen, koira-aitauksen rakentamisen ja virkistysaluekokonaisuutta palvelevan pysäköintialueen rakentamisen.

Pysäköinti- ja liikennejärjestelyt keskittyvät aiempaa selkeämmin rajatulle alueelle. Merkittävän polkupyörä- ja kävelyreitin jatkuminen sujuvasti alueen läpi vanhan puhdistamon ojan varren virkistysalueelle turvataan.

Rannalle on osoitettu uusi kanoottien rantautumispaikka ja lisäksi merkitty nykyinen veneluiska. Eteläisellä rannalla sijaitsevien kalastusvajojen tilalle voi sijoittaa kanoottivajoja.

Vanhankaupungin ja Viikin välistä kaupunginosien rajaa on siirretty seuraamaan nykyistä rantaviivaa.

Mitoitus

Asemakaavan pinta-ala on 3,7 ha. Alueella ei ole kerrosalaa.

Virkistysalueet, liikenne ja vesialue

Valtaosa asemakaava-alueesta on osoitettu puistoksi (VP). Kaakkaiskulmaan on osoitettu ohjeellinen alue (vc), jolle saadaan rakentaa koira-aitaus. Koillisessa on luonteeltaan reittimäinen kapea puisto, jonka läpi kulkee merkittävä pyöräily- ja kävely-yhteys, osa Vanhankaupunginlahtea kiertävää reittiä.

Pornaistenniemen eteläisen rannan lehtomainen alue on osoitettu luonnonsuojelulain perusteella suojeltavaksi tarkoitetuksi alueeksi, jolla on erityinen virkistyskäyttömerkitys (SL-1). Alueelle saa rakentaa virkistyskäytön edellyttämät reitistöt. Alueella saa suorittaa toimenpiteitä, jotka ovat tarpeen suojeluarvon säilyttämiseksi ja ulkoilureittien ympäristön turvallisuuden ylläpitämiseksi. Alueen läpi kulkeva reitti on merkitty ohjeelliseksi ulkoilupoluksi, jonka toteutuksessa tulee noudattaa maaston korkeusasemaa ja välttää puiden kaatamista. Toimenpiteitä joista on haittaa luonnolle tai maisemalle, tulee välttää.

Alueella on kaksi kevytrakenteisen kalastustarvikevaraston tai vene- tai kanoottivajan rakennusala (ve), jotka sijoittuvat nykyisten vajojen paikoille.

Liikennejärjestelyt selkeytyvät nykyisestä. Alueelle johtavaa Katariina Saksilaisen katuja jatketaan asuinalueen reunalta lähes Matinsillalle asti. Pysäköinti keskitetään rajatuille alueille kadun varressa ja katu päättyy rannassa laajempaan pysäköintialueeseen. Polkupyörä- ja kävelyreitit jatkuvat sujuvasti alueen läpi vanhan puhdistamon ojan varrelle.

Vesialueella (W) on nykyisen pienen laiturin paikalla merkintä (vl), joka sallii laiturin sijoittamisen. Nykyinen veneluiska (vlu) säilyy. Sen vierellä on kohta, johon voidaan rakentaa kanoottien rantautumispaikka (vl-1).

Yhdyskuntatekninen huolto

Vesihuoltoverkostoa sekä 110kV:n maakaapelia ja keskijännitekaapelia varten on kaavaan lisätty johtokujat.

Maaperän rakennettavuus ja puhtaus

Alueen maaperä on pääosin täytealuetta, jossa savikerroksen yläpuolella olevan täyterroksen paksuus on 1–3 metriä. Savialueen arvioitu paksuus vaihtelee 5–15 metriä. Katu- ja putkilinjojen rakentaminen edellyttää pohjanvahvistustoimenpiteitä. Maaperän ei epäillä olevan pilaantunutta.

Esteettömyys

Kaava-alue on esteettömyyden kannalta normaalia aluetta.

5

ASEMAKAAVAN TOTEUTTAMISEN VAIKUTUKSET

Asemakaavan toteuttamisen vaikutukset maisemaan ja kaupunkikuvaan jäävät pieniksi, sillä asemakaava pyrkii vahvistamaan vallitsevaa nykytilaa. Nykyinen puistomainen alue säilyy jatkossakin puistomaisena ja Vanhankaupunginkosken historialliselle ympäristölle alisteisena. Uudet rakenteet sijoittuvat hienovaraisella tavalla luontevaksi osaksi suurmaisemaa. Arvokkaitten luontokohteiden säilyminen on turvattu.

Liikenneväylän rakentaminen katumaisemmaksi ja pysäköinnin uudelleenjärjestely eheyttävät alueen kaupunkikuvaa ja vähentävät pysäköinnin maisemallista häiritsevyyttä.

Alueen pysäköintijärjestelyt selkiytyvät ja pysäköintiä rajataan nykyistä pienemmälle alueelle. Koira-aitauksen käytön ei arvioida tuovan alueelle merkittävästi uutta liikennettä tai pysäköintiä.

Pornaistenniemi on tulevaisuudessakin osa Vanhankaupunginkosken suun merkittävää virkistysaluetta, Helsingipuiston solmukohtaa ja osa Vanhankaupunginlahtea kiertävää Helsingipuiston runkoreittiä. Uudet kulkuyhteydet parantavat ja turvaavat virkistysmahdollisuuksia. Alueelle tulee uusi koira-aitaus, joka parantaa merkittävästi lähialueen koirapalvelutarjontaa.

Vaikutukset Natura-alueeseen ja luonnonympäristöön

Etäisyys asemakaava- ja asemakaavan muutosalueelta Viikin-Vanhankaupunginlahden Natura-alueen reunalle on pienimmillään noin 150 metriä. Alueen käyttö ja toiminta Natura-aluetta lähimpänä sijaitsevilla alueen osilla ei muutu nykytilasta merkittävästi. Välittömät vaikutukset Natura-alueen luontoarvoille jäänevät vähäisiksi, ja liittyvät liikkumisen lisääntymiseen vesialueella ja koira-aitauksen aiheuttamaan satunnaiseen meluun.

Kaava-alueen viereinen Vantaanjoen suun vesialue on tärkeä vesilintujen kevätmuuton aikainen kerääntymisalue. Ranta-alueille esitetyt varaukset uusille melontalaitureille ja rakenteille sijaitsevat paikoissa, joissa on jo veneilyyn liittyviä toimintoja. Rakenteiden käytön häiritsevät vaikutukset lintujen ruokailulle ja oleskelulle jäänevät varsin pieniksi. Melonta alueella tulee jatkossa lisääntymään jonkin verran. Natura-alueelle aiheutuvaa vaikutusta voidaan vähentää sulan veden aikaisesta liikkumiskiellosta muistuttavilla opasteilla ja mahdollisesti myös Natura-alueen rajan merkitsemisellä vesialueella. Asemakaavan muistutus- ja lausuntovaiheessa on kaavasta poistettu uuden kanoottivajan rakennusala, mikä vähentää alueen tulevaa melontakäyttöä aiemmin suunnitellusta.

Koirien ulkoiluttaminen aitauksessa aiheuttaa haukkumisen ääniä, jotka voivat suotuisissa oloissa kantautua Natura-alueelle asti lintujen pesimäaikana. Asuinalueilta, katualueilta ja virkistysreiteiltä tuleviin muihin kaupungin ääniin suhteutettuna koirien äänet eivät kuitenkaan tule erottumaan merkittävästi nykytilaa häiritsevämpinä. Tulevan koira-aitauksen ja Natura-alueen reunan välinen etäisyys on pienimmillään noin 180 metriä, eikä alueiden välillä ole näköyhteyttä. Maastonmuodot ja välissä oleva runsas kasvillisuus vähentävät osaltaan koirien äänten kuulumista.

Arvioitaessa asemakaavan ja kaavamuutoksen yhteisvaikutuksia muiden hankkeiden kanssa tulevat tarkasteltavaksi Arabianrannan, Viikinrannan ja Kivinokan kaavahankkeet.

Arabianrannan alue Vanhankaupunginselän länsireunalla on jo lähes toteutettu suunnitellussa laajuudessa. Samaan aikaan Pornaistenniemen asemakaavahankkeen kanssa on ollut käynnissä asemakaavahanke alueen pohjoispuolella Viikinrannassa. Helsingin Yleiskaava 2002:ssa alueelle on suunniteltu asumista ja toimitiloja. Lähelle Pornaistenniemen ja Säynäslahden ruovikkoa ulottuva tiivis rakentaminen ja Viikin vanhan puhdistamon alueen maamassojen vaihto aiheuttaisi ainakin rakentamisaikaista häiriötä linnustolle. Natura-alueita lähimmät Viikinrannan osa-alueet jäävät kuitenkin näillä näkymin pois jatkosuunnittelusta. Uusi rakentaminen keskittyy Viikinkalliolle Lahdenväylän ja Viikintien väliin, ranta-alueiden maankäyttö säilyy nykyisellään.

Natura-alueen eteläosissa on käynnissä Kivinokan osayleiskaavan laatiminen. Osayleiskaavahanke sijoittuu vastakkaiselle puolelle Vanhankaupunginselkää kuin Pornaistenniemi, lähes kahden kilometrin päähän. Arabianrannan viimeisten rakennushankkeiden, Viikinrannan ja Kivinokan mahdollisen uuden kaupunkirakentamisen yhdessä Pornaistenniemen asemakaavan ja asemakaavan muutoksen Natura-alueelle aiheuttama vaikutus kiteytyy uusien asukkaiden aiheuttamaan virkistyskäyttöpaineeseen. Natura-alueen kävelyreitit ja niiden lähiympäristö joutuvat aikaisempaa suuremman kulutusvaikutuksen kohteeksi, roskaantumisen ja häiriöiden mahdollisuus kasvaa.

Asukasmäärien kasvun aiheuttama virkistyspaineen lisääntyminen on jo pyritty ottamaan huomioon Natura-alueen hoito- ja käyttösuunnitelmassa. Pornaistenniemen asemakaava antaa mahdollisuuden nykyistä tarkempaan kulunohjaukseen, kun Natura 2000 -aluetta lähimpänä sijaitseva alueen osa merkitään luonnonsuojelualueeksi. Virkistysmahdollisuuksien parantaminen Pornaistenniemellä vähentää osaltaan Natura-alueelle kohdistuvaa virkistyspainetta.

Helsingin lainvoimaisessa yleiskaavassa Pornaistenniemen sisäosat, jotka rajautuvat asemakaava-alueen ulkopuolelle, ovat rakentamisaluetta. Asemakaava- ja asemakaavan muutosalue muodostaa kaupunkirakenteen ja Natura-alueen väliin rakentamattoman suojavyöhykkeen, jolla maankäyttö painottuu virkistykseen ja luonnonsuojeluun.

Yhteisvaikutukset Lammassaaren asemakaavan kanssa ovat epätoennäköisiä. Lähiympäristössä ei ole mainittujen kaavahankkeiden lisäksi tiedossa muita suunnitelmia tai hankkeita, joilla olisi yhteisvaiku-

tuksia Pornaistenniemen virkistysalueen asemakaavan ja asemakaavan muutoksen kanssa.

Yhdyskuntataloudelliset vaikutukset

Alueen toteuttamisesta aiheutuu kaupungille kustannuksia ilman arvonnalisäveroa 750 000 euroa, kustannusarvio jakaantuu seuraavasti:

Kadut ja pysäköintialueet	500 000 euroa
<u>Puistot</u>	<u>250 000 euroa</u>
Yhteensä	750 000 euroa

Kustannukset eivät sisällä veneilyyn, melontaan ja kalastukseen esitettyjen rakenteiden toteuttamista.

6

SUUNNITTELUN VAIHEET

Vireilletulo, osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja vuorovaikutus

Kaavoitustyö on tullut vireille kaupungin aloitteesta.

Vireilletulosta on ilmoitettu osallisille kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston kirjeellä, jonka mukana lähetettiin osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja asemakaavaluonnos (päiväty 26.4.2012).

Vireilletulosta ilmoitettiin myös vuoden 2011 kaavoituskatsauksessa.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty liitteenä olevan osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti.

Asemakaava- ja asemakaavan muutosluonnos ja selostusluonnos ovat olleet nähtävänä kaupunkisuunnitteluvirastossa 7.5.–28.5.2012, kaupungin ilmoitustaululla, Viikin kirjastossa sekä viraston internetsivuilla.

Viranomaisyhteistyö

Kaavamuutoksen valmistelun yhteydessä on tehty viranomaisyhteistyötä Helsingin kaupungin rakennusviraston, ympäristökeskuksen, kaupunginmuseon, liikuntaviraston ja Helen Sähköverkko Oy:n kanssa.

Ennen lautakuntakäsittelyä pyydettiin lausunnot kaupunginmuseolta, rakennusvirastolta, ympäristökeskukselta ja kiinteistövirastolta.

Viranomaisten lausunnot ja kannanotot kohdistuivat luonnonsuojeluohjelmassa olevan alueen osan kaavamerkintään, uusien vajarakennuspaikkojen sijoittamiseen ja huoltoliikenteen järjestelyihin.

Lausunnot ja kannanotot on otettu huomioon kaavan valmistelussa siten, että asemakaava mahdollistaa tarvittavien kevyen liikenteen reittien rakentamisen kallioalueen pohjoispuolitse. Vähäisen huoltoliikenteen katsottiin voivan käyttää kevyen liikenteen reittejä tarvittaessa. Kaava-alueen eteläosan merkinnän katsottiin olevan voimassa olevan yleiskaavan mukainen.

Esitetyt mielipiteet

Kaavan valmisteluun liittyen on asemakaavaosastolle saapunut kirjeitse kuusi asemakaavaluonnosta koskevaa mielipidettä, joista yhdessä on 17 allekirjoittajaa. Lisäksi suullisia mielipiteitä on esitetty puhelimitse.

Saadut mielipiteet kohdistuivat koira-aitauksen käytön asukkaille aiheuttamiin liikenne- ja meluhaittoihin sekä koirien linnuille aiheuttamaan haittaan.

Mielipiteet on otettu kaavoitustyössä huomioon asemakaavan ja kaavamuuoksen tavoitteiden mukaisesti. Koira-aitauksen ja sen liikenteen lintualueelle ja asutukselle mahdollisesti aiheutuvaa haittaa ei ole arvioitu merkittäväksi. Koira-aitauksen etäisyys lähimmistä asuintaloista on pidempi kuin useissa Helsingissä jo olemassa olevissa kohteissa.

Lausunnot sekä nähtävilläolon jälkeen tehdyt muutokset

Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus oli julkisesti nähtävillä 30.11.2012–4.1.2013.

Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksesta saatiin kaupunginmuseon, kiinteistöviraston, yleisten töiden lautakunnan, pelastuslautakunnan, ympäristölautakunnan ja liikuntalautakunnan, Helsingin Energia -liikelaitoksen, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän, Helen Sähköverkko Oy:n ja Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lausunnot. Ehdotuksesta ei tehty muistutuksia.

Lausunnoissa esitettiin laajimman VL/s-merkinnän muuttamista SL-merkinnäksi ja yhden ve-varauksen poistamista. VL/s-alueen ulkoilupolkumerkintää esitettiin sekä täydennettäväksi että poistettavaksi kokonaan. Asemakaavaan esitettiin lisättäväksi yksi keskijännitekaapeli-reitti ja uusia kalamajojen ja kahvilan rakennusaloja. Rauhoitettava alue

tulisi merkitä maastoon vesi- ja ranta-alueella. Alueelle tulisi luoda selkeä osoitejärjestelmä. Lisäksi esitettiin, että vene- ja kanoottilaiturit on tarkoituksenmukaista sijoittaa VU-alueelle.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus totesi lausunnoissaan, että eteläosan VL/s- alue, joka on Helsingin luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettavaksi alueeksi, tulee merkitä kaavaan SL-merkinnällä. Laajin ve-merkintä tulee poistaa. Alueen läpi kulkeva ulkoilupolku olisi parempi siirtää kulutukselle herkän lehto- ja kallioalueen ulkopuolelle. Vaikutuksia Natura-alueeseen tulee käsitellä selostuksessa tarkemmin, jotta varsinaisen Natura-arvioinnin tarve voidaan sulkea pois.

Muissa lausunnoissa ei ollut huomautettavaa.

Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotukseen on lausuntojen johdosta tehty seuraavat tarkistukset:

- Ympäristölautakunnan ja Ely-keskuksen lausuntojen johdosta VL/s -merkitty alue on muutettu luonnonsuojelulain perusteella suojeltavaksi tarkoitetuksi alueeksi, jolla on erityinen virkistyskäyttömerkitys (SL-1). Alueelle saa rakentaa virkistyskäytön edellyttämät reitistöt. Alueella saa suorittaa toimenpiteitä, jotka ovat tarpeen suojeluarvon säilyttämiseksi ja ulkoilureittien ympäristön turvallisuuden ylläpitämiseksi. Kaavakartan otsikko on muutettu vastaamaan tehtyä muutosta (SL-1).
- Ympäristölautakunnan ja Ely-keskuksen lausuntojen johdosta laajimman ve-alueen varaus on poistettu.
- Helen Sähköverkko Oy:n lausunnon johdosta kaavakarttaan on lisätty johtoa varten varatun alueen osan merkintä kahteen kohtaan.
- Ely-keskuksen lausunnon johdosta asemakaavaselostuksen vaikutusten arviointia on tarkennettu.
- Yleisten töiden lautakunnan lausunnon johdosta asemakaavaselostuksen arviota yhdyskuntataloudellista kustannuksista on tarkistettu.

Muut muutokset:

- Kaavaselostuksen liiteaineistoa on täydennetty maaperätietojen, yhdyskuntateknisten verkostojen ja luontotietojen osalta.

Lisäksi kaavaselostukseen on tehty joitakin teknisluonteisia tarkistuksia.

7

KÄSITTELYVAIHEET

Asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotus esiteltiin kaupunkisuunnittelulautakunnalle 30.10.2012 ja se päätti puoltaa asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotuksen hyväksymistä.

Kaupunkisuunnitteluvirasto on 26.2.2014 muuttanut asemakaava- ja asemakaavan muutosehdotusta.

Helsingissä 26.2.2014

Olavi Veltheim

PORNAISTENNIEMI, ASEMAKAAVA JA ASEMAKAAVAN MUUTOS OSALLISTUMIS- JA ARVIOINTISUUNNITELMA

Suunnittelualue

Suunnittelualueeseen kuuluu Pornaisten-
niemen länsi- ja luoteisosa.

Nykytilanne

Pornaistenniemi on osa Vantaanjoen suun-
merkittävää virkistysaluevyöhykettä. Aluee-
seen kuuluu puistomaista ranta-aluetta, py-
säköintikäytössä olevaa aluetta ja tilapäi-
seksi virkistysalueeksi kunnostettu nurmi-
kenttä. Luoteisreunaa pitkin kulkee tärkeä
kävely- ja pyöräilyreitti, joka jatkuu Matinsil-
lalle.

Vanhankaupunginlahden ylittävä 110 kV:n
voimalinja päättyy alueen itäpuolella ole-
vaan sähkökeskukseen.

Pornaistenniemeä reunustava tervaleppä-
lehto on yksi Helsingin luontotietojärjestel-
män arvokkaista linnustokohteista. Suunnit-
telualue rajautuu koillisessa Viikki-
Vanhankaupunginlahden Natura 2000- ja
luonnonsuojelualueeseen. Luonnonsuojelu-
alueen reunassa ja tervaleppälehdossa kul-
kee luontopolku.

Mitä alueelle suunnitellaan

Alueelle suunnitellaan asemakaava, joka
mahdollistaa puiston kunnostuksen ja laajaa
virkistysaluekokonaisuutta palvelevan pysä-
köintialueen rakentamisen. Valtaosa aluees-
ta on tarkoitus osoittaa asemakaavassa vir-
kistysalueeksi. Puistoalueelle on tarkoitus
rakentaa koira-aitaus.

Rantaan on tarkoitus osoittaa uusi kanootti-
en rantautumispaikka, nykyinen veneluiska
on tarkoitus säilyttää. Myös kanoottivajojen
sijoittamista alueelle tutkitaan.

Pysäköinti- ja liikennejärjestelyt keskitetään
nykyistä selkeämmin rajatulle alueelle. Mer-
kittävän polkupyörä- ja kävelyreitit jatku-
nen sujuvasti alueen läpi vanhan puhdistam-
on ojan varrelle turvataan.

Tavoitteena on parantaa Pornaistenniemen
virkistysarvoa niin, että merkittävät luontoar-
vot säilyvät. Uudet reitit ja pysäköintialue lii-
tetään luontopolkuun ja lintutornille johtaviin
reitteihin. Virkistyskäytön kehittäminen Por-
naistenniemellä vähentää osaltaan Natura-
alueelle kohdistuvaa ulkoilupainetta.

Aloite

Kaavamuutos on tullut vireille kaupunki-
suunnitteluviraston aloitteesta.

Maanomistus

Helsingin kaupunki omistaa suunnittelualue-
en.

Kaavatilanne

Alueella ei ole asemakaavaa. Yleiskaava
2002:ssa Pornaistenniemi on virkistysalu-
etta. Vanhankaupunginkosken suvannon
ranta-alue on virkistysaluetta, joka on kult-
tuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja
maisemakulttuurin kannalta merkittävä alue,
jota tulee kehittää siten, että sen arvot ja
ominaisuudet säilyvät. Alue kuuluu yleiskaava-

vassa Helsingipuistona kehitettävään virkistysaluekokonaisuuteen. Asemakaava-alueen ulkopuolinen Pornaistenniemen keskiosa on varattu yleiskaavassa hallinnon ja julkisten palvelujen alueeksi.

Muut suunnitelmat ja päätökset

Pornaistenniemen tervaleppälehto sisältyy Helsingin luonnonsuojeluohjelmassa 2008–2017 (Ymk, 2008) rauhoitettavaksi esitettäviiin kohteisiin. Vanhankaupunginlahdelle on laadittu Vanhankaupunginlahden lintuvesi - Natura 2000 -alueen hoito- ja käyttösuunnitelma (Helsingin kaupungin ympäristökeskus, Uudenmaan ympäristökeskus).

Tehdyt selvitykset

Suunnittelualuetta koskevia selvityksiä:

- Linnustollisesti arvokkaat kohteet: kohde 146/99, Matti Koivula 1999.
- Pornaistenniemen käävät ja orvakat sekä niiden suojeluarvo, (Ymk, 2006)
- Helsingin täyttömaa-alueet. Kartoitus ja ympäristövaikutusten esiselvitys, (Ymk, 2001)
- Helsingin täyttömaiden taustapitoisuudet, (GTK, 2010)

Vaikutusten arviointi

Kaupunkisuunnitteluvirasto arvioi kaavan toteuttamisen vaikutuksia kaupunkikuvaan, maisemaan, luontoon, liikenteeseen ja virkistysmahdollisuuksiin kaavan valmistelun yhteydessä.

Kaavan valmisteluun osallistuminen

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on lähetetty osallisille. Kaavaluonnos ja muu valmisteluaineisto on esillä 7.5.–28.5.2012:

- Viikin kirjastossa, Viikinkaari 11
- kaupunkisuunnitteluvirastossa, Kansa-koulukatu 3, 1. krs

- kaupungin ilmoitustaululla, Kaupungintalo, Pohjoisesplanadi 11–13
- www.hel.fi/ksv (kohdassa "Nähtävänä nyt").

Kaavan valmistelija on tavattavissa kaupunkisuunnitteluvirastossa sopimuksen mukaan.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta sekä kaavaluonnoksesta voi esittää mielipiteen **viimeistään 28.5.2012** kirjallisesti osoitteeseen:

Helsingin kaupunki, Kirjaamo,
Kaupunkisuunnitteluvirasto, PL 10,
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
(käyntiosoite: Kaupungintalo,
Pohjoisesplanadi 11–13)

tai sähköpostilla [helsinki.kirjaamo\(a\)hel.fi](mailto:helsinki.kirjaamo(a)hel.fi)
tai faksilla 09 655 783

Mielipiteensä voi esittää myös suullisesti kaavan valmistelijalle.

Viranomais- ja muu asiantuntijayhteistyö järjestetään erillisin neuvotteluin.

Kaavaluonnoksen ja saadun palautteen pohjalta valmistellaan kaavaehdotus. Tavoitteena on, että ehdotus esitellään kaupunkisuunnittelulautakunnalle lokakuussa 2012.

Lautakunnan puoltama ehdotus asetetaan julkisesti nähtäville ja siitä pyydetään viranomaisten lausunnot. Kaavaehdotuksesta voi tehdä muistutuksen nähtävilläoloaikana.

Tavoitteena on, että kaavaehdotus on kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston käsiteltävänä vuonna 2013.

Ketkä ovat osallisia?

Alueen suunnittelussa osallisia ovat:

- alueen ja lähialueiden maanomistajat, asukkaat ja yritykset
- Viikki-seura, Arabianranta-Toukola-Vanhakaupunki -kaupunginosayhdistys, Raittiusyhdistys Koitto ry
- Helsingin Yrittäjät, Helsingin Vanhankaupungin yrittäjät ry, Imatran Voima Oy
- BirdLife Suomi ry, Helsingin luonnonsuojeluyhdistys Helsy ry, Suomen luonnonsuojeluliitto ry, Tringa ry, Vanhankaupungin kulttuuriekologinen klubi ry, Gammelín koirat r.y
- Helsingin Energia, kaupunginmuseo, kiinteistövirasto, rakennusvirasto, ympäristökeskus
- Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Mistä saa tietoa

Suunnittelun etenemistä voi seurata kaupunkisuunnitteluviraston internet-palvelusta: www.hel.fi/ksv kohdassa Suunnitelmat kartalla.

Suunnittelusta tiedotetaan

- kirjeillä osallisille (asunto-osakeyhtiöiden kirjeet lähetetään isännöitsijöille, joiden toivotaan toimittavan tiedon osakkaille ja asukkaille)
- www.hel.fi/ksv (kohdassa Nähtävänä nyt!)
- Helsingin kaavoituskatsauksessa 2012

Asemakaavaehdotuksen julkisesta nähtävilläolosta tiedotetaan kuulutuksella, joka julkaistaan Helsingin Sanomissa, Hufvudstadsbladetissa ja Metrossa sekä viraston internet-sivuilla (www.hel.fi/ksv).

Kaavaa valmistelee

projektipäällikkö Tuomas Hakala
puhelin 09 310 37205
sähköposti [tuomas.hakala\(a\)hel.fi](mailto:tuomas.hakala(a)hel.fi)

liikenneinsinööri Harri Verkamo
puhelin 09 310 37127
sähköposti [harri.verkamo\(a\)hel.fi](mailto:harri.verkamo(a)hel.fi)

maisema-arkkitehti Jouni Heinänen
puhelin 09 310 37257

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	091 Helsinki	Täyttämispvm	25.02.2013
Kaavan nimi	36. Viikki, Pornaistenniemi, puisto, luonnonsuojelu-, vesi- ja katualueet, kaupunginosan raja		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	30.10.2012
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	26.04.2012
Hyväksymispykälä		Kunnan kaavatunnus	09112160
Generoitu kaavatunnus			
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	3,6753	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	3,3565
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	0,3188

Ranta-asemakaava	Rantaviivan pituus [km]
Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	3,6753	100,0			3,3565	
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	2,1325	58,0			2,1163	
R yhteensä						
L yhteensä	0,3364	9,2			0,3364	
E yhteensä						
S yhteensä	0,6038	16,4			0,6038	
M yhteensä						
W yhteensä	0,6026	16,4			0,3000	

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä					

Rakennussuojelu	Suojellut rakennukset [lkm]	Suojeltujen rakennusten muutos [k-m ²]	Suojeltujen rakennusten muutos [lkm +/-]	Suojeltujen rakennusten muutos [k-m ² +/-]
Yhteensä				

Alamerkinnot

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha +/-]	Kerrosalan muut. [k-m ² +/-]
Yhteensä	3,6753	100,0			3,3565	
A yhteensä						
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	2,1325	58,0			2,1163	
VP	2,1325	100,0			2,1163	
R yhteensä						
L yhteensä	0,3364	9,2			0,3364	
Kadut	0,3364	100,0			0,3364	
E yhteensä						
S yhteensä	0,6038	16,4			0,6038	
SL	0,6038	100,0			0,6038	
M yhteensä						
W yhteensä	0,6026	16,4			0,3000	
W	0,6026	100,0			0,3000	

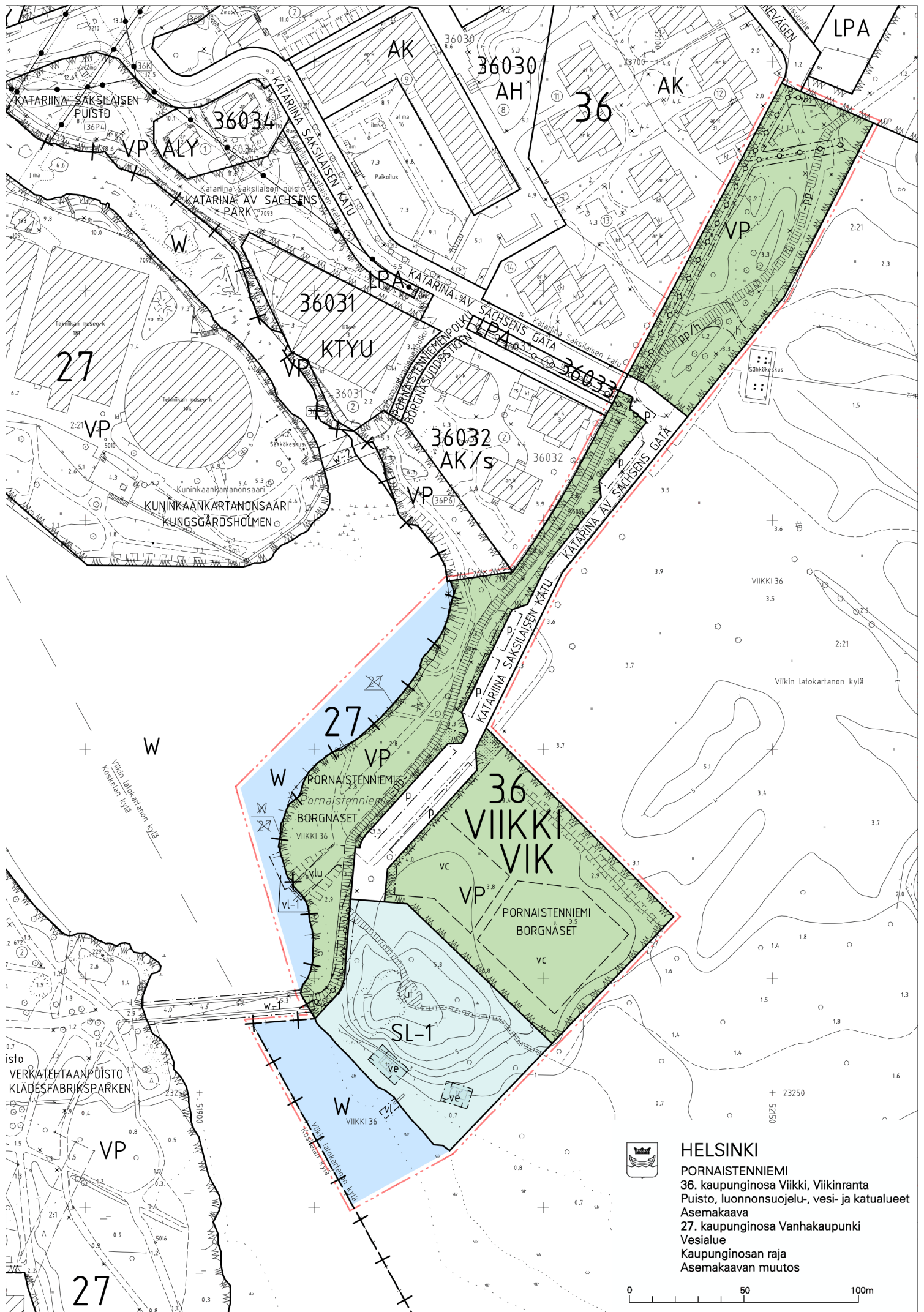

ILMAKUVA

Kaava-alueen nro 12160 rajaus

Helsingin kaupunkisuunnitteluvirasto
Asemakaavaosasto
Itäranta-projekti

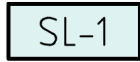

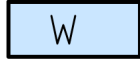
ASEMAKAAVAMERKINNÄT JA -MÄÄRÄYKSET

Puisto.

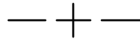
Luonnonsuojelulain perusteella suojeltavaksi tarkoitettu alue, jolla on erityinen virkistyskäyttömerkitys. Alueelle saa rakentaa virkistyskäytön edellyttämät reitit. Alueella saa suorittaa toimenpiteitä, jotka ovat tarpeen suojeluarvon säilyttämiseksi ja ulkoilureittien ympäristön turvallisuuden ylläpitämiseksi.

Vesialue.

2 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

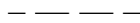
Kaupunginosan raja.

Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.

Osa-alueen raja.

Ohjeellinen alueen tai osa-alueen raja.

Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista.

36

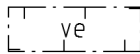
Kaupunginosan numero.

VIKKI

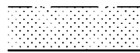
Kaupunginosan nimi.

KATARIINA

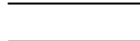
Kadun, puiston nimi.

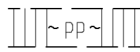
Kalastustarvikevaraston tai vene- tai kanoottivajan rakennusala.

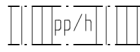
Istutettava alueen osa.

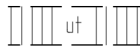
Katu.

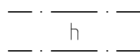
Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu likimääräinen alueen osa.

Jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa, jolla huoltoajo on sallittu.

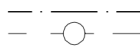
Ohjeellinen ulkoilupolku. Toteutuksessa tulee noudattaa maaston korkeusasemaa ja välttää puiden kaatamista. Toimenpiteitä, joista on haittaa luonnolle tai maisemalle, tulee välttää.

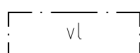
Alueen osa, jolla huoltoajo on sallittu. Alueelle saadaan rakentaa teknisen huollon verkostoja. Alueelle ei saa istuttaa puita.

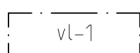
Pysäköimispaikka.

Johtoa varten varattu alueen osa.

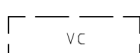
Alueen osa, jolle saa sijoittaa laiturin.

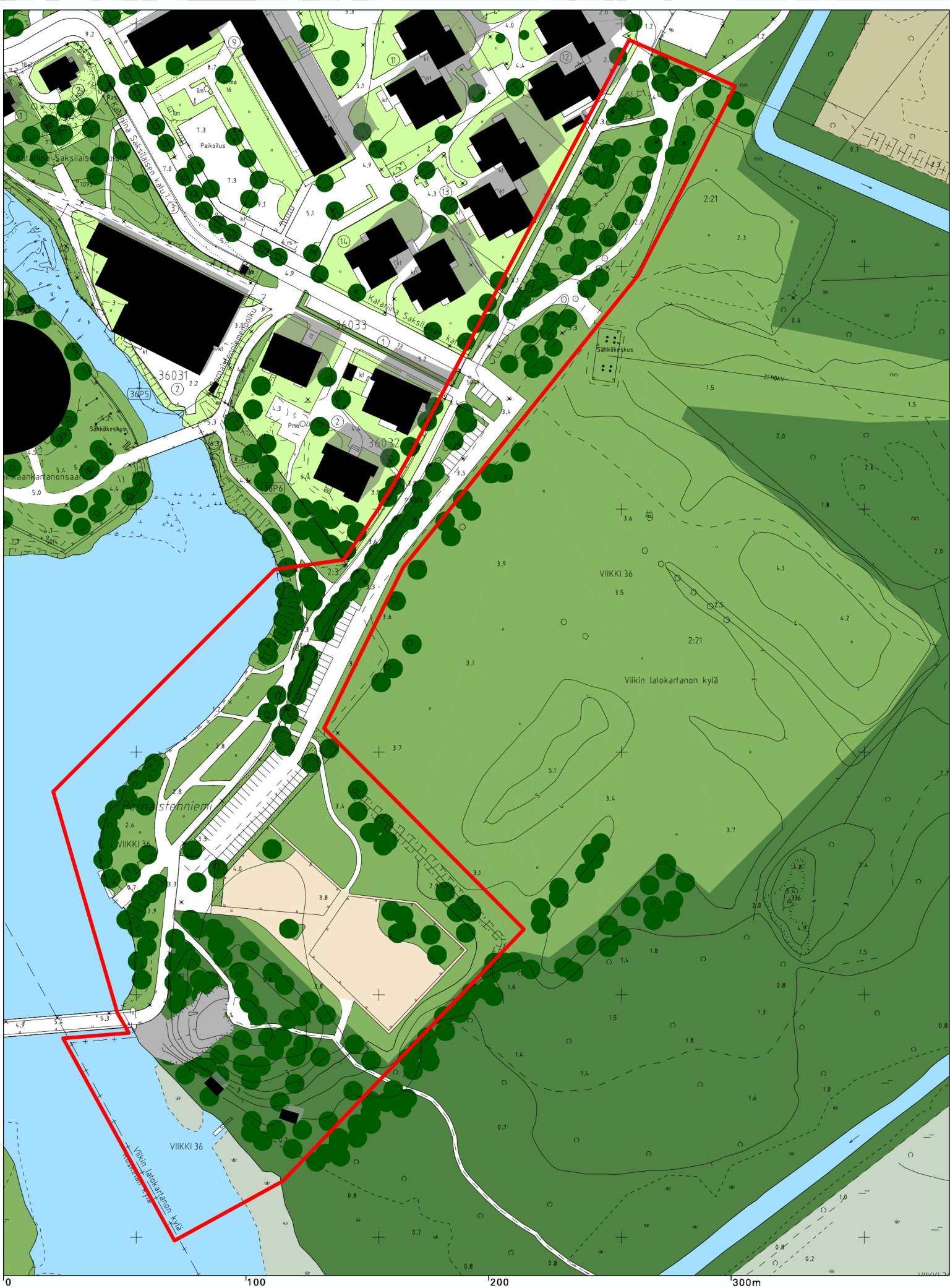
Alueen osa, jolle saa sijoittaa kanoottien rantautumispaikan.

Veneluiskalle varattu alueen osa.

Ohjeellinen alue, jolle voidaan rakentaa koira-aitaus.

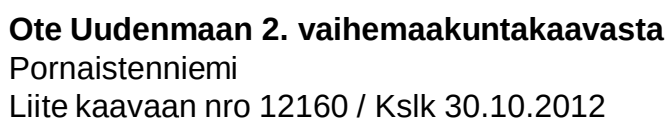
Taajamatoimintojen alue	Puolustusvoimien alue, jonka toissijainen käyttötarkoitus on virkistys-, matkailu- ja/tai koulutus-toiminta	Päärata	Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue, tie tai kohde
Keskustatoimintojen alue	Energia- ja/tai jätehuoltoon varattu alue	Yhdysrata	Valtakunnallisesti merkittävä muinaisjäänös
Virkistysalue	Yhdyskuntateknisen huollon alue	Liikennetunneli	UNESCO:n maailmanperintökohde
Viheryhteystarve	Satama	Laivaväylä	Pääkaupunkiseudun rannikko- ja saaristovyöhyke -rajaus
Luonnonsuojelualue	Moottoriväylä	Veneväylä	Kunnan raja
Puolustusvoimien alue	Valtatie / kantatie	400 kV voimalinja	
	Eritasoliittymä	Maakaasun runkoputki	
		Raakavesitunneli	
		Jätevesitunneli	
		Natura 2000 -verkostoon kuuluva tai ehdotettu alue	

Ote maakuntakaavasta

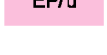
Pornaistenniemi

Liite kaavaan nro 12160 / Kslk 30.10.2012

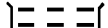
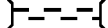
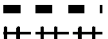

Merkinnot

	Taajamatoimintojen alue
	Tiivistettävä alue
	Taajamatoimintojen tai työpaikka-alueiden reservialue
	Raideliikenteeseen tukeutuva taajamatoimintojen alue
	Raideliikenteeseen tukeutuva asemanseudun kehittämisalue
	Kylä
	Palvelujen alue
	Keskustatoimintojen alue, valtakunnan keskus
	Keskustatoimintojen alue, seutukeskus
	Keskustatoimintojen alue
	Merkitykseltään seudullinen vähittäiskaupan suuryksikkö
	Työpaikka-alue
	Teollisuusalue
	Virkistysalue
	Viheryhteystarve
	Luonnonsuojelualue
	Puolustusvoimien alue
	Puolustusvoimien alue, jonka toissijainen käyttötarkoitus on virkistys-, matkailu- ja/tai koulutustoiminta
	Moottoriväylä
	Valtatie / Kantatie
	Seututie

	Yhdystie
	Eritasoliittymä
	Päärata
	Yhdysrata
	Liikennetunneli
	Liikennetunnelin ohjeellinen linjaus
	Liikenneväylän katkoviivamerkintä osoittaa vaihtoehtoisen ratkaisun tai ohjeellisen linjauksen
	Liikenteen yhteystarve
	Joukkoliikenteen vaihtopaikka
	Liityntäpysäköintipaikka
	Pääkaupunkiseudun poikittainen joukkoliikenteen yhteysväli
	Ulkoilureitti
	400 kV voimajohto
	110 kV voimajohto
	110 kV voimajohdon ohjeellinen linjaus
	Estlink 1
	Estlink 2
	110 kV voimajohdon tai merkittävän merikaapelin yhteystarve
	Energiahuollon alue
	Siirtoviemäri
	Siirtoviemärin ohjeellinen linjaus
	Maakaasun runkoputki

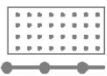

Lentomelualue M (LAeq 7-22 yli 55 db)

Puolustusvoimien melualue (LAeq 7-22 yli 55 db)

Natura 2000 verkostoon kuuluva tai ehdotettu alue

Kulttuuriympäristön vaalimisen kannalta tärkeä alue, tie tai kohde,
valtakunnallisesti merkittävä (RKY 2009)

Arvokas harjualue tai muu geologinen muodostuma

Kunnan raja 1.1.2013

Maakuntakaava-alueen raja

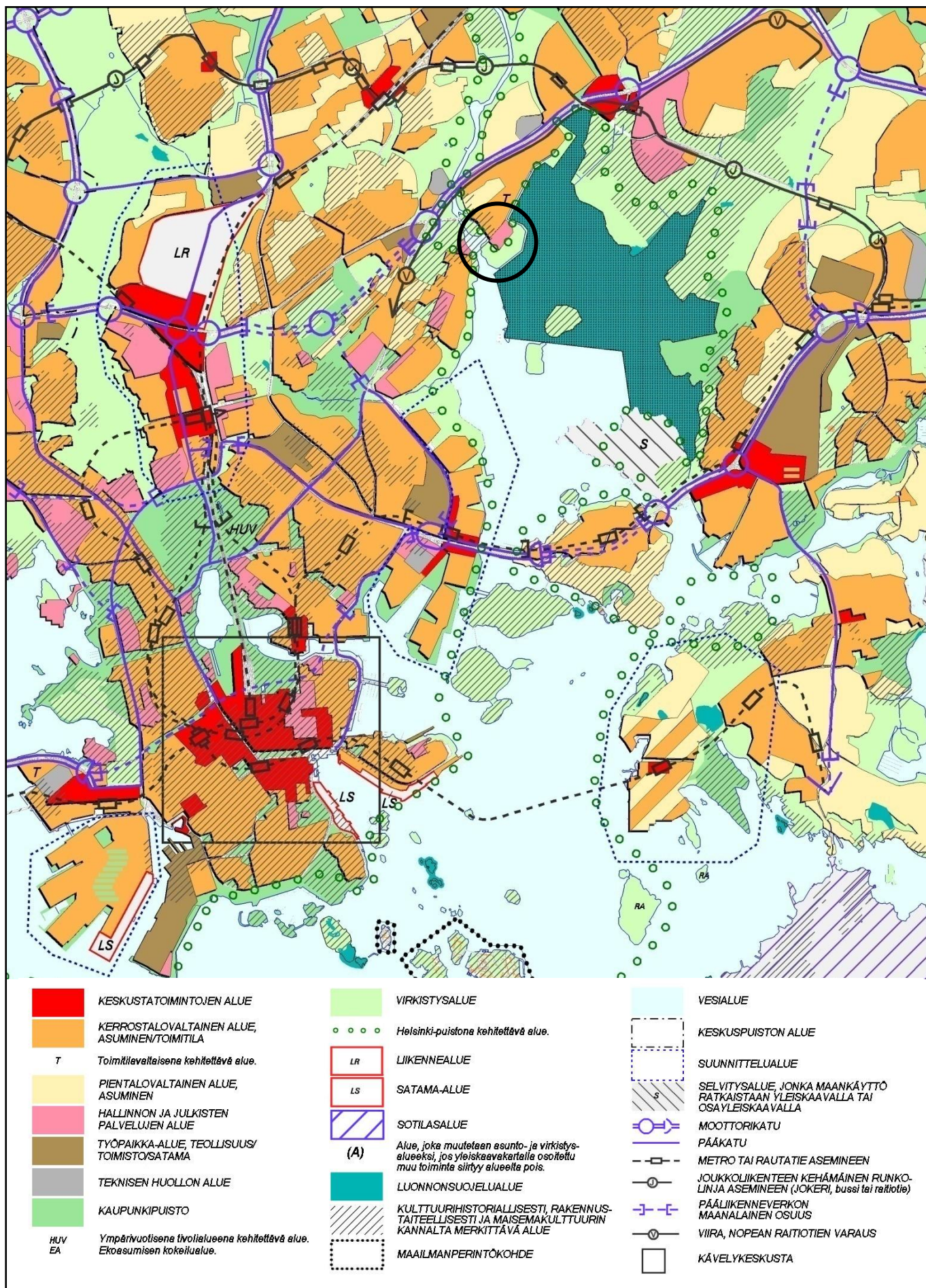
Merkintöihin liittyy määräyksiä ja suosituksia

Luonnos nähtävillä	16.5.-17.6.2011
Maakuntahallitus	23.4.2012
Ehdotus nähtävillä	14.5.-15.6.2012
Ehdotus uudelleen nähtävillä	20.11.-21.12.2012
Maakuntahallitus	4.3.2013
Maakuntahallitus	20.3.2013
Maakuntavaltuusto	20.3.2013

OUTI MÄKELÄ
Maakuntahallituksen puheenjohtaja

OSSI SAVOLAINEN
Maakuntajohtaja

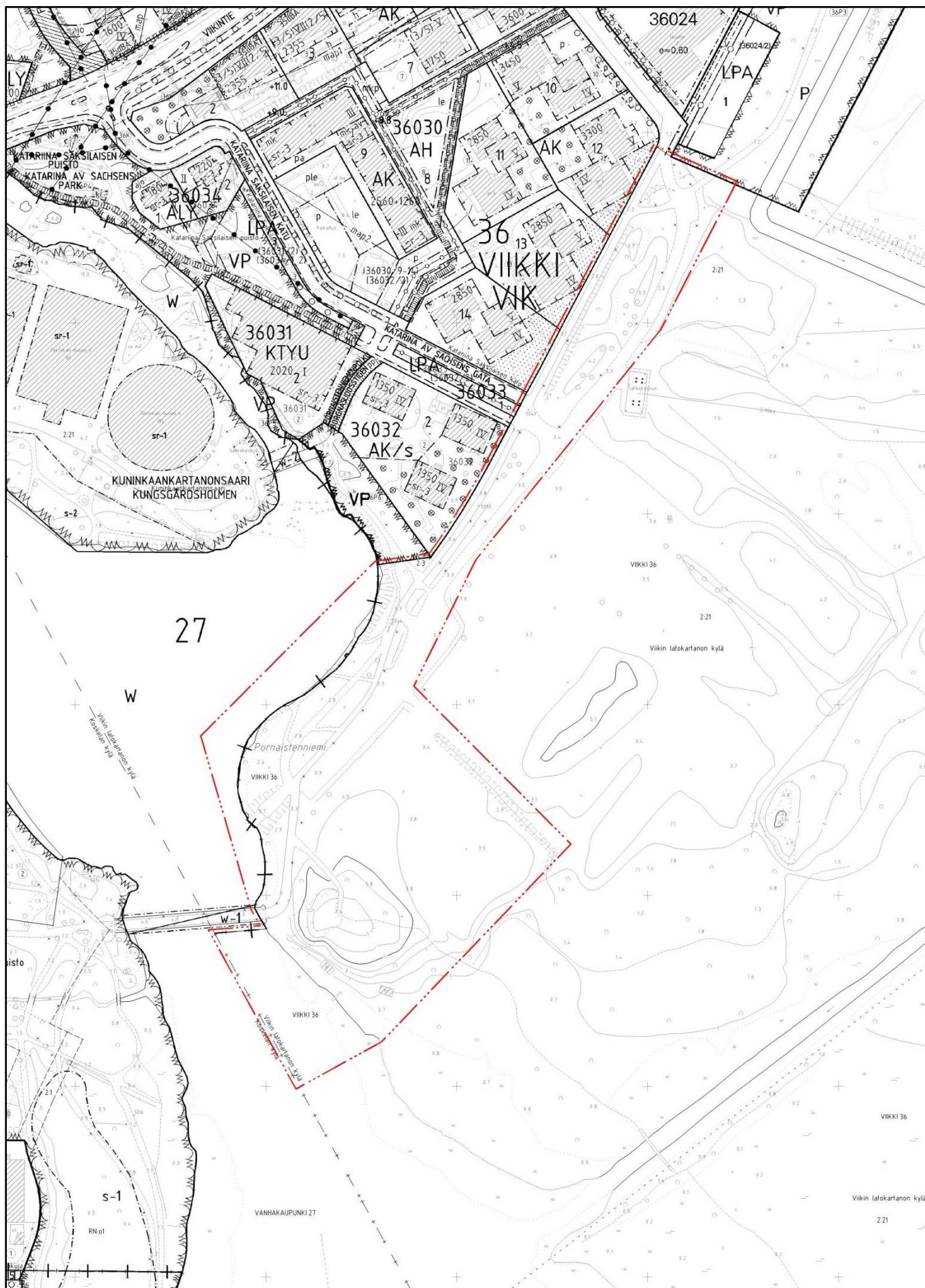

Ote Yleiskaava 2002:sta

Pornaistenniemi

Liite kaavaan nro 12160 / Kslk 30.10.2012

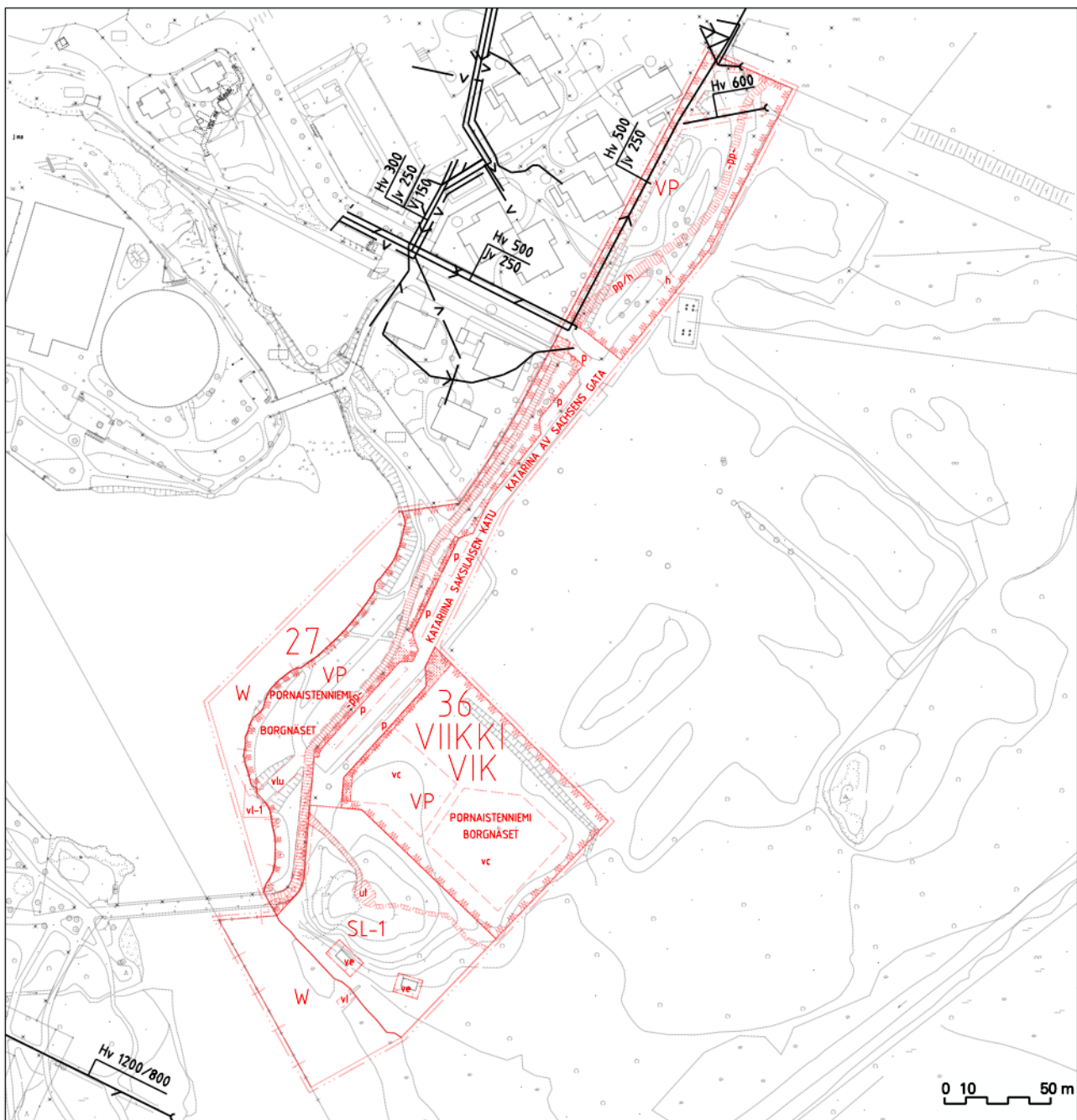

Ote ajantasa-asemakaavasta

Pornaistenniemi

Liite kaavaan nro 12160 / Kslk 30.10.2012

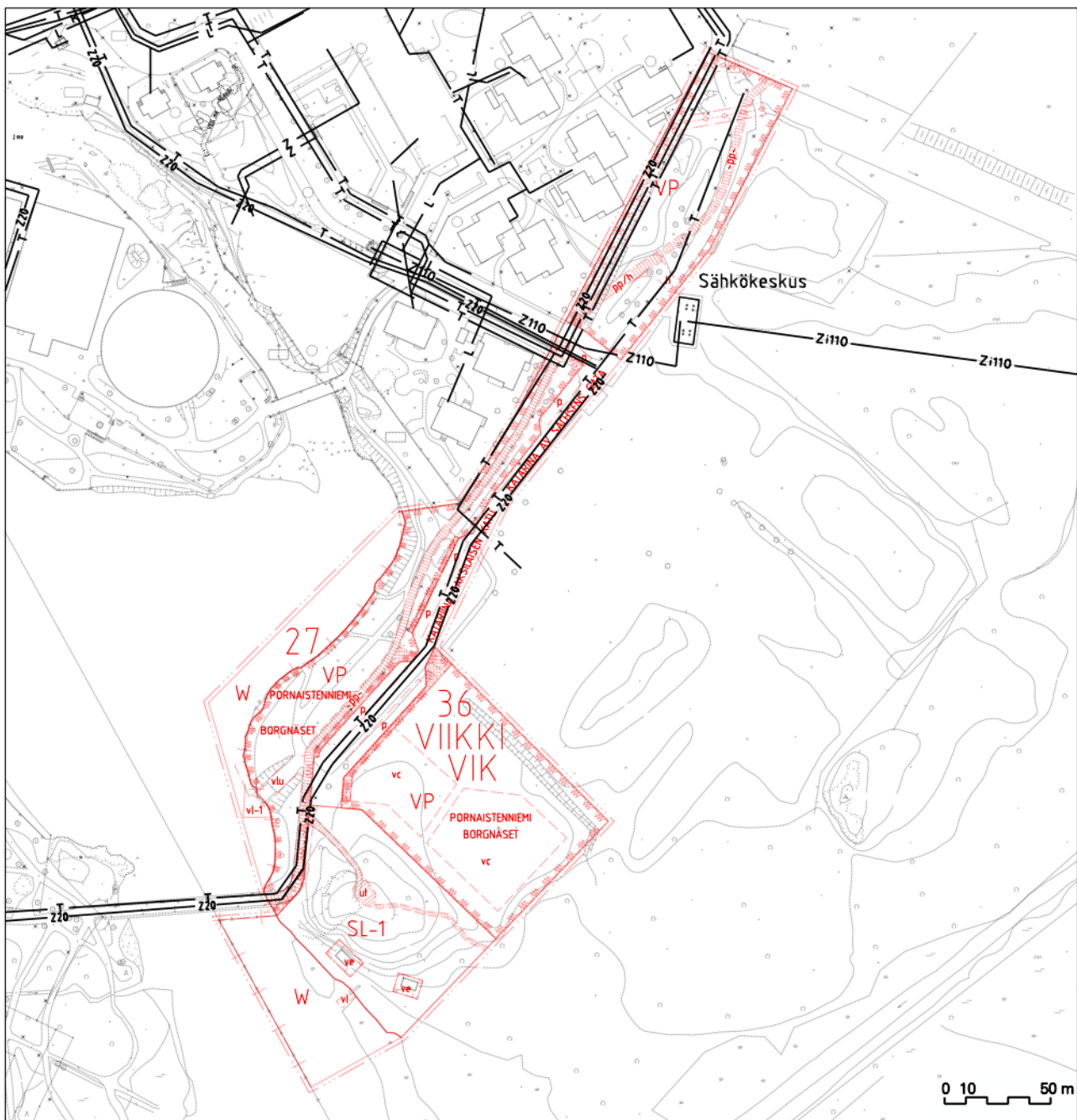

PORNAISTENNIEMI Vesihuolto

1 : 3000

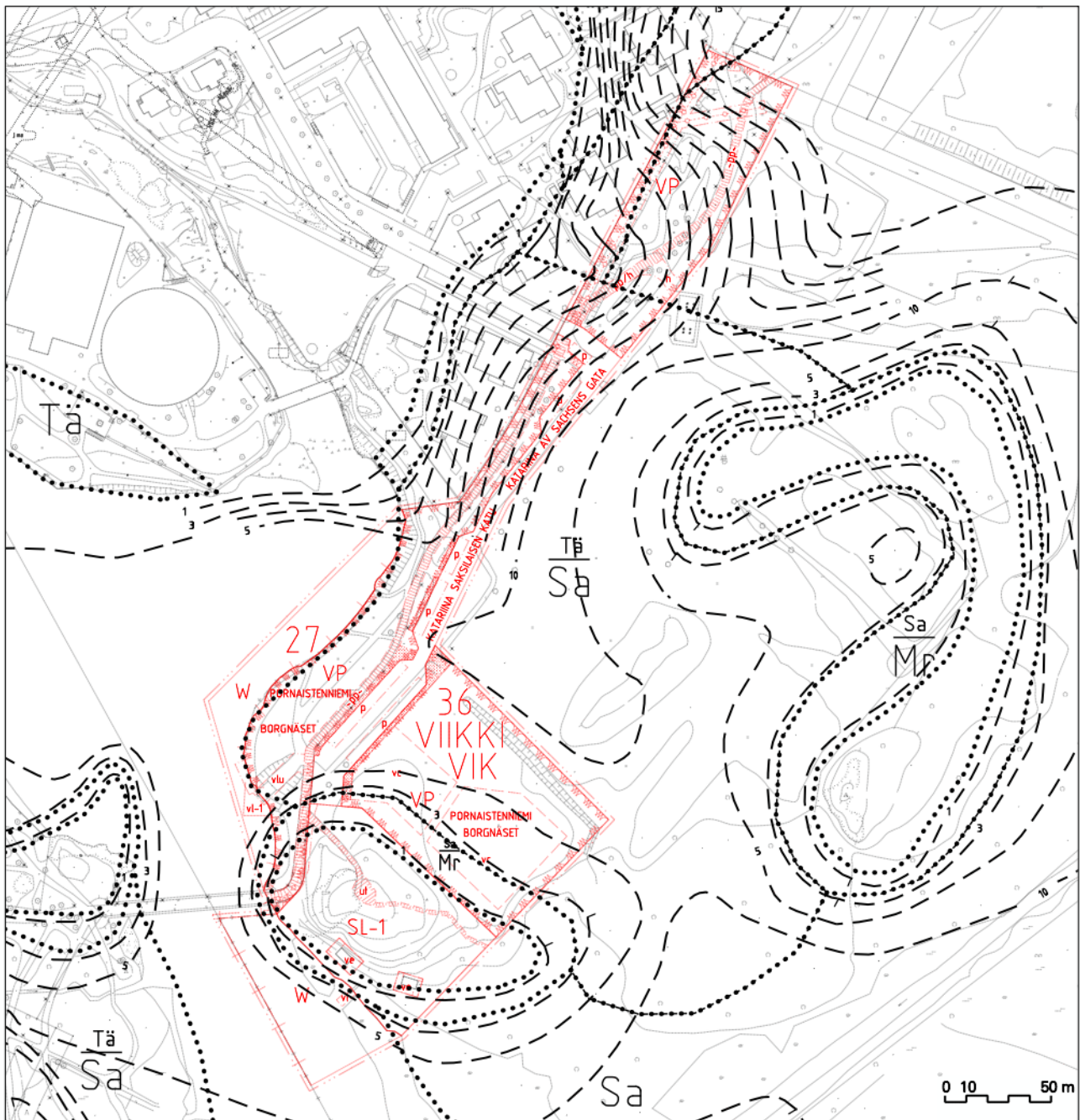
- V — NYKYINEN VESIJOHTO
- >— NYKYINEN JÄTEVESIVIEMÄRI
- \ — NYKYINEN HULEVESIVIEMÄRI

PORNASTENNIEMI Energiahuolto ja tietoliikenne

1 : 3000

— T —	NYKYINEN TIETOLIIKENNEKAAPELI	— L —	NYKYINEN KAUKOLÄMPÖJOHTO
— Z —	NYKYINEN 20 kV:n SÄHKÖMAAKAAPELI	— K —	NYKYINEN KAASUPUTKI
— Z110 —	NYKYINEN 110 kV:n SÄHKÖMAAKAAPELI	— Z1110 —	NYKYINEN 110 kV:n ILMAJOHTO
— Z20 —	NYKYINEN 20 kV:n SÄHKÖMAAKAAPELI		

PORNAISTENNIEMI Maaperä

1 : 3000

- MAALAJALUEEN RAJA
- 5- SAVEN ALAPINNAN ARVIOITU SYVYYS MAANPINNASTA
- Sa**
Mr SAVALLUE, SAVIKERROKSEN PAKSUUS 1-3m
- Sa** SAVALLUE, SAVIKERROKSEN PAKSUUS YLI 3m

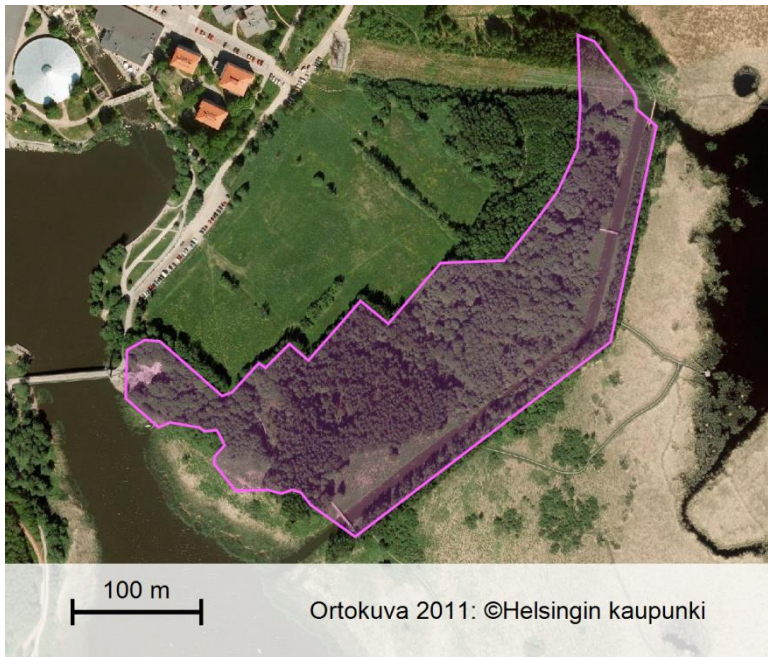
- Tä**
Sa TÄYTEALUE, TÄYTEKERROKSEN PAKSUUS 1-3m
- Tä**
Sa TÄYTEALUE, TÄYTEKERROKSEN PAKSUUS YLI 3m
- Tä** TÄYTEALUE

LINNUSTOLLISESTI ARVOKAS KOHDE

PORNAISTENNIEMI (146/99)

Pinta-ala (kartalta)

6,19 ha

Arvoluokka

I

Kohdekuvaus

Länsiosastaan kuivahko rantalehto sekapuustoineen, keskeltä-itäpäästään märkä, koivu- ja pajuvaltainen metsä, kaikkialla rehevä aluskasvillisuus ja pensaita sekä runsaasti lahoppua.

AVAINTEKIJÄT: Lahopuut, tiheiköt, rehevä aluskasvillisuus, soistumat, ojanvarsi.

PESIMÄLINNUSTO: Erittäin runsas lehtimetsän peruslinnusto, lisäksi pikkutikka, uuttukyyhky, sirittäjä, kultarinta, mustapääkerttu, luhta- ja viitakerttunen, pensas- ja viitasirkkalintu, pikkulepinkäinen, nokkavarpunen, satakielikeskittymä (n.7 pr).

MUUTTOLINNUSTO: Talvisin Helsingin tärkeimpiä tikka-alueita, mm. valkoselkä- ja pikkutikka sekä palokärki ; muuttoaikoina pensaita levähtää runsaasti hyönteissyöjälintuja.

© Helsingin kaupungin ympäristökeskus
Luontotietojärjestelmä

LINNUSTOLLISESTI ARVOKAS KOHDE

VANHANKAUPUNGINLAHDEN PÄÄRUOVIKKO (147/99)

Pinta-ala (kartalta)

120,46 ha

Arvoluokka

I

Kohdekuvaus

Erittäin laaja, paikoin erittäin märkä-lampareinen ruoikkoalue, pensaikkoja saarekkeina, voimajohdon kannatinpylväitä.

AVAINTEKIJÄT: Ruoikon laajuus ja rauhallisuus, tärkeimmät osat voimajohdon molemmin puolin (allikot, lietealueet) ja Lam-massaaren itäpuolinen osa.

PESIMÄLINNUSTO: Erittäin runsas perusruoikkolajisto, lisäksi rastaskerttunen, viiksitimali (maamme suurin keskittymä; n60 pr -98), luhtakana, luhtahuitti, pensassirkkalintu, lapasorsa, tavi, heinätavi, kyhmyjoutsen, mahdollisesti ruskosuohaukka, kaulushaikara ja liejukana.

MUUTTOLINNUSTO: Laajat ruoikot keräävät muuton aikana runsaasti hyönteissyöjiä, lietteillä levähtää huomattavan runsaasti kahlaajia (suokukko, viklot, sirrit, kurpat).

RAJOITUKSET: Kohde on lähes kokonaisuudessaan Viikki-Vanhankaupunginlahden luonnonsuojelualueella, jossa avovesi- ja ruoikkoalueella on liikkuminen kielletty sulan veden aikana. Muualla suojelualueella saa liikkua ulkoiluteitä, luontopolkuja ja polkuja pitkin.

© Helsingin kaupungin ympäristökeskus
Luontotietojärjestelmä

LINNUSTOLLISESTI ARVOKAS KOHDE VANHAN PUHDISTAMON LASKUOJA (151/99)

Pinta-ala (kartalta)

5,85 ha

Arvoluokka

II

[Arvaluokituksen perusteet](#)

Kohdekuvaus

Erittäin pensaikkoinen (länsipuoli) ja koivikkoinen (itäpuoli) jokivarsi, rannat hyvin reheviä ja pensaikkoisia.

AVAINTEKIJÄT: Rehevyys, tiheiköt, heinikot ja lahopuut.

PESIMÄLINNUSTO: Runsas yölaulajalajisto: luhta- ja viitakerttunen ja satakieli ovat kaikki runsaita, lisäksi viitasirkkalintu.

RAJOITUKSET: Osa kohteesta on Viikki-Vanhankaupunginlahden luonnonsuojelualuetta, jossa avovesi- ja ruovikkoalueella on liikkuminen kielletty sulan veden aikana. Muualla suojelualueella saa liikkua ulkoiluteitä, luontopolkuja ja polkuja pitkin.

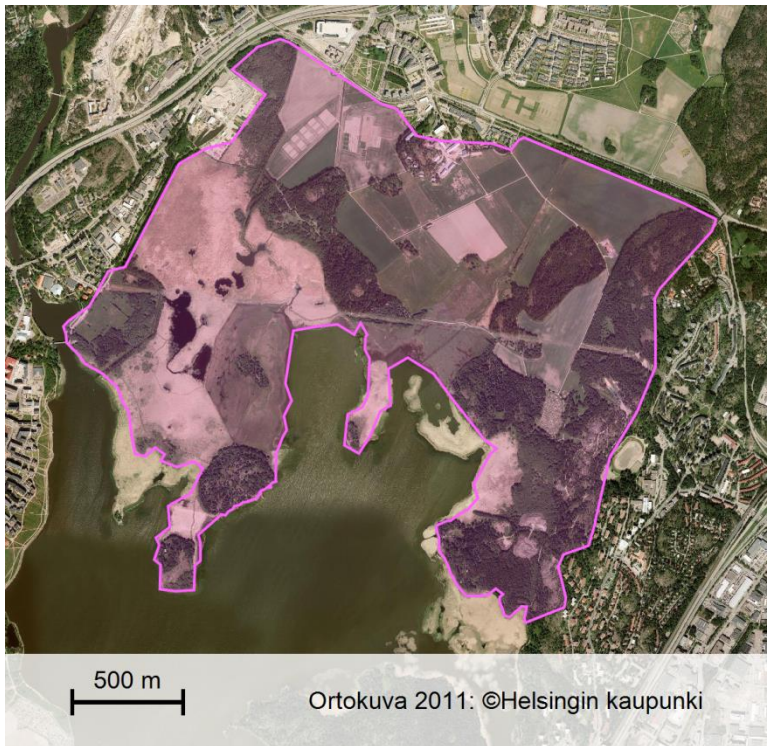
© Helsingin kaupungin ympäristökeskus
Luontotietojärjestelmä

MATELIJA- JA SAMMAKKOELÄINKOhteet

VIIKKI (15/07)

Pinta-ala (kartalta)

453,98 ha

Arvoluokka

I Erityisen arvokas alue

Kohdekuvaus

KUVAUS: Viikki on Helsingin maantieteellisessä keskustassa oleva laaja, osittain suojeltu luontoalue, jossa on runsaasti erilaisia matelijoiden ja sammakkoeläinten suosimia elinympäristöjä. Viikki on yksi harvoista alueista Helsingissä, jossa tava-
taan viitasammakkoa. Laji lisääntyy ainakin Fastholman pohjoispuolella olevissa lammikoissa, sekä Vanhankaupunginlahden pohjoispuolella Lammassaaren pohjoispuolen ruovikossa ja Pornaistenniemen koillispuolen lammikoissa Säynäslahdella. Lajin runsautta alueella ei ole pystytty arvioimaan, sillä liikkuminen kaislikossa lajin kutuaikaan on hankalaa. Äänihavaintoja saadaan kuitenkin vuosittain. Alueella on myös tavallisia sammakoita, joiden lisääntymispaikkoja on e.m. lammikoiden lisäksi myös peltojen ojissa ja mm. Saunapellonpuiston lammikossa. Myös vesiliskoja ja rupikonnaa on alueella, jälkimmäistä tosin varsin niukasti. Rupikonalle saattaa Viikissä pian käydä kuten käärmeille ja vaskitsalle on jo käynyt eli ne häviävät alueelta. Kyiden talvehtimispaikalla Viikintien vartta kulkevan junaradan penkalla ei enää vuoden 2001 jälkeen ole käärmeitä näkynyt. Jokunen havainto kyistä ja rantakäärmeistä Viikissä on tämän jälkeenkin, mutta käärmeet ovat alueella jo nyt hyvin harvinaisia.

UHAT: Rakentaminen, ihmistoiminta. Käärmeiden ja vaskitsan (ehkä myös rupikonna) häviäminen Viikistä ajoittuu Viikin peltojen rakentamisen aikoihin.

TOIMENPIDE-EHDOTUKSIA: Viikin matelija- ja sammakkoeläintilannetta tulee seurata ja erityisesti viitasammakkojen runsaus alueella tulee selvittää.

JULKAISU

Raportti

Nimi

Helsingin matelija- ja sammakkoeläinlajisto ja tärkeät matelija- ja sammakkoeläinalueet vuonna 2007

Tekijä

Jarmo Saarikivi

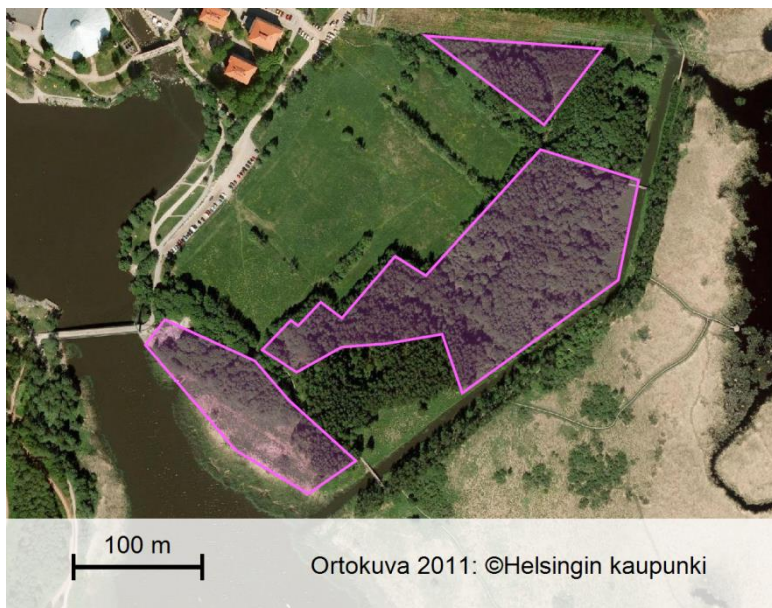
© Helsingin kaupungin ympäristökeskus
Luontotietojärjestelmä

KÄÄPÄKOHTEET JA ORVAKKAKOHTEET

PORNAISTENNIEMI 2005 (PORNAISTEN)

Pinta-ala (kartalta) 4,31 ha

Huomioon otettavaa Kohteen rajausta ljt:ssä vielä epätarkka ja tarkistamatta.

Kohdekuvaus

Alue on rajattu raportissa Pornaistenniemen käävät ja orvakat sekä niiden suojeluarvo (Sami Kiema ja Reima Saarenoksa 2006). Rajaukseen kuuluvat alueet, joilta on havaintoja uhanalaisista ja harvinaisista kääpä- ja orvakkalajeista. Alla olevat tiedot ovat raportista.

Vuoden 2005 loppuun mennessä Pornaistenniemeltä on löydetty yhteensä 52 kääpä- ja 102 orvakkalajia. Lajisto kertoo alueella esiintyvistä monipuolisesta ja runsaasta lahoppuudesta ja ilmentää paikan monimuotoisuutta. Alueelta on havaintoja myös useista hanalaisista ja jopa maailmanlaajuisesti harvinaisista lajeista.

Havaittujen lajien ja lajimäärän perusteella Pornaistenniemi on arvokas ja monimuotoinen lahottajasienten elinympäristö. Suurin syy lajiston monipuolisuuteen on alueen hoitamattomuus. Harvinaisten lajien suuri määrä selittyy tämän kaltaisten biotooppien vähäisyydellä. Pornaistenniemen kaltaisia merenrantalettoja on Suomessa vähän ja niitä uhkaavat usein erilaiset ihmisen toiminnot. Pornaistenniemellä on runsaasti kuollutta puuta maa- ja pystypuina sekä lehtipuutiheikköinä. Tulevaisuudessa alueen tulisi antaa kehittyä rauhassa. Pornaistenniemi kuuluu oleellisena osana Vanhankaupunginlahden kosteikkoalueeseen ja on monille lajeille tärkeä elinympäristö.

YLEISTÄ HAVAITUISTA KÄÄPÄLAJEISTA

Reima Saarenoksan ennen vuotta 2005 tekemissä inventoinneissa Pornaistenniemeltä löytyi 46 kääpälajia. Syksyn 2005 inventoinnissa löytyi 44 lajia, joista seitsemän on alueelle uusia. Näin kokonaislajimääräksi saadaan 53, joista voidaan kuitenkin vähentää verisärmäkääpä (*Daedaleopsis tricolor*), koska sen epäillään kuuluvan samaan lajiin etelänsärmäkäävän (*D. confragosa*) kanssa.

Pornaistenniemen kääpälajisto koostuu pääasiassa lehtipuilla elävistä lajeista. Havupuiden lajeja löytyy ainoastaan alueen pitkospuista ja sinne meren mukana ajautuneista rakennuspuista. Kokonaislajimäärä, 52 lajia, on näin pienelle alueelle erittäin hyvä, kun lehtipuuvallisuus huomioidaan (Kotiranta & Saarenoksa 2000).

PORNAISTENNIEMEN HARVINAISET KÄÄPÄLAJIT

Lajikuvaukset raportissa. Punakerikääpä, kirjokerikääpä, etelänsärmäkääpä ja verisärmäkääpä, pikireunakääpä.

PORNAISTENNIEMEN ORVAKAT

Pornaistenniemeltä on havaittu vuoden 2005 loppuun mennessä yhteensä 102 orvakkalajia. Lajimäärä on niin suuri, että Suomesta löytyy vain muutamia paikkoja, joissa päästään vastaavaan. Kun alueella ei ole havupuita luonnostaan juuri lainkaan, on kaikki niillä elävät lajit havainnoitu pitkospuista ja ajopuista (Kotiranta & Saarenoksa 2000). Myös uhanalaishavaintoja on alueelta paljon useista eri lajeista. Tämä kertoo alueen monipuolisuudesta lahoppuusiintymänä.

Reima Saarenoksa on havainnut inventoinneissaan alueelta 91 orvakkalajia, joista neljä lajia on luokiteltu uhanalaiseksi ja yksi silmälläpidettäväksi. Syksyn 2005 inventoinnissa Sami Kiema havaitsi alueella 49 orvakkalajia, joista 11 oli alueelle uusia ja niistä 3 uhanalaisia. Lähes kaikki orvakkalajit on määritetty mikroskooppisesti.

Pornaistenniemen kääpien ja orvakoiden lajilistat löytyvät raportin sivuilta 8-10.

JULKAISU

Raportti**Nimi****Pornaistenniemen käävät ja orvakat sekä niiden suojeluarvo****Tekijä**

Sami Kiema ja Reima Saarenoksa

Sarja

Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen julkaisu 6/2006

Vuosi

2006

Linkki[Linkki](#)

© Helsingin kaupungin ympäristökeskus
Luontotietojärjestelmä

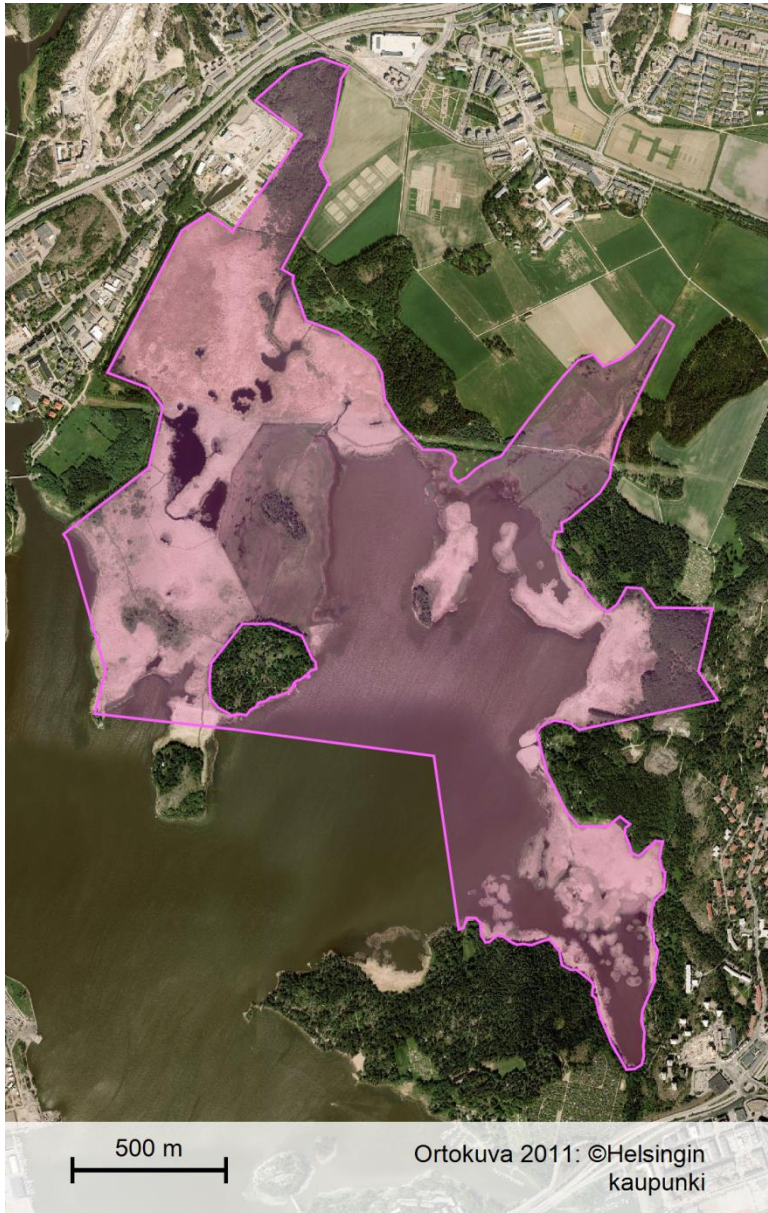
NATURA-ALUE

VANHANKAUPUNGINLAHDEN LINTUVESI (FI0100062)

Pinta-ala (kartalta) 316 ha

Päätöksessä ilmoitettu pinta-ala (ha) 316 ha

Suojeluohjelma Natura2000

Kohdekuvaus

Vanhankaupunginlahti on laaja ruovikkoinen merenlahti Vantaanjoen suistossa.

Aluetyypit SCI ja SPA. SCI-alueet ovat luontodirektiivin perusteella Natura 2000 -verkostoon sisällytettäviä alueita. SPA-alueet ovat lintudirektiivin perusteella Natura 2000 -verkostoon sisällytettäviä alueita.

TAPAHTUMA

Pvm 13.1.2005

Tapahtumatyyppi Päätös

Kuvaus EU:n komission päätöksellä alue kuuluu Natura-verkostoon.

Pvm 20.8.1998

Tapahtumatyyppi Päätös

Kuvaus Valtioneuvoston päätös Euroopan yhteisön Natura 2000 -verkoston Suomen ehdotuksen hyväksymisestä, SCI ja SPA

Säädös	EU:n luontodirektiivi 92/43/EEC
Säädös	EU:n lintudirektiivi 79/409/EEC
	LIITE 1
Lisätieto	Lintudirektiivin I-liitteen lajit, joiden elinympäristöjä on suojeltava erityistoimin, jotta varmistetaan lajien lisääntyminen ja eloonjääminen niiden levinneisyysalueella.

JULKAISU

Suunnitelma

Nimi	Vanhankaupunginlahden lintuvesi - Natura-alueen hoito- ja käyttösuunnitelma
Tekijä	Enviro Oy
Sarja	Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen julkaisuja 5/2006
Painopaikka	Helsinki
Vuosi	2006
Linkki	Linkki

Raportti

Nimi	Viikin-Vanhankaupunginlahden Natura-alueen vesikasvillisuus
Tekijä	Esa Lammi
Sarja	Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen julkaisuja 3/2002
Painopaikka	Helsinki
Vuosi	2002
Linkki	Linkki

© Helsingin kaupungin ympäristökeskus
Luontotietojärjestelmä